

**KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS
VTPSI GINANT VIEŠĄJĮ INTERESĄ IR NUSTATANT JO PAŽEIDIMUS TERITORIJŲ PLANAVIMO IR STATYBOS
SRITYSE IŠVADOJE PATEIKTŲ REKOMENDACIJŲ STEBĖSENA**

Informacija apie pasiūlymų įgyvendinimą pateikta VTPSI 2019-12-31 raštu Nr. 2D-1674, 2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849, 2020-10-12 raštu Nr. 2D-14541, 2020-10-27 raštu Nr. 2D-15536; 2021-01-29 raštu Nr. 2D-1514 ir Aplinkos ministerijos 2020-04-28 raštu Nr. (14)-D8(E)-2194 bei 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130.

	<i>Rekomendacija</i>	<i>VTPSI numatytos priemonės rekomendacijoms įgyvendinti</i>	<i>STT nuomonė dėl rekomendacijos įgyvendinimo ir siūlymai</i>
<i>1. Dėl korupcijos rizikos VTPSI ginant viešąjį interesą ir nustatant jo pažeidimus teritorijų planavimo srityje mažinimo:</i>			
1.1	VTPSI: parengti rizikos veiksnių atrankos modelį, jame nustatant konkrečius rizikos kriterijus, pagal kuriuos objektyviai ir savalaikiai būtų atrenkami patikrai teritorijų planavimo dokumentai teritorijų planavimo proceso parengiamajame etape. Sudarant teritorijų planavimo proceso parengiamojo etapo valstybinės priežiūros darbo planus, siūlytina vadovautis naujai parengtuosiu rizikos veiksnių atrankos modeliu.	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. VTPSI Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamento 2019 m. darbo plane numatyta įdiegti rizikos valdymu pagrįstą patikrinimų atrankos modelį, pagal kurį bus atrenkami patikrai teritorijų planavimo dokumentai teritorijų planavimo proceso parengiamajame etape.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad pasiūlymas įgyvendintas. Inspekcijos viršininko 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1V-216 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. vasario 4 d. įsakymo Nr. 1V-17 „Dėl planavimo sąlygų, prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos ir teisėtumo tikrinimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintas rizikos valdymu pagrįstas patikrinimų atrankos modelis teritorijų planavimo srityje. Pagal šį modelį atrinkti ir Inspekcijos viršininko 2020 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 1V-11 patvirtinti 2020 m. I pusmečio planuojamų patikrinti planavimo sąlygų sąrašai.</p> <p>2020-10-27 raštu Nr. 2D-15536 VTPSI informavo, kad Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 patvirtinto Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo 5.2. papunkčiu,</p>	Pasiūlymas įgyvendinamu. laikomas

		<p>vienas iš priežiūros funkcijų optimizavimo uždavinių yra priežiūros veiklą ir turimus ribotus išteklius skirti didžiausiems rizikos atvejams šalinti, riziką siejant su žalos teisės normų saugomoms vertybėms atsiradimo tikimybe ir šios žalos dydžiu bei mastu. Inspekcijos nuomone, visų vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų planavimo sąlygų tikrinimas netikslingas, nes priskyrus vietovės lygmens saugomų teritorijų ir nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiojo teritorijų planavimo dokumentus didelės rizikos grupei, kitų vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentų, kurių valstybinę priežiūrą vykdo Inspekcija, žala teisės normų saugomoms vertybėms būtų mažesnė, palyginus su galima žala teritorijų planavimo dokumentų, priskirtų didelės ir labai didelės rizikos grupėms. Tačiau, įgyvendindami Jūsų rekomendaciją, artimiausiu metu papildysime Inspekcijos viršininko 2019 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 1V-216 patvirtintą patikrinimų atrankos modelį, priskiriant visus vietovės lygmens specialiojo teritorijų planavimo dokumentus didelės rizikos grupei.</p>	
1.2.	<p>VTPSI: vadovaujantis Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 5 ir 6 straipsnio nuostatomis, ieškoti galimybių (techninių, žmogiškųjų išteklių) atlikti teritorijų planavimo proceso rengimo etapo ir baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų valstybinę priežiūrą, kad teritorijų planavimo proceso pažeidimai ir spragos būtų aptinkami kuo ankstesnėse šio proceso stadijose, o viešajam interesui apginti reikėtų kuo mažesnių pastangų ir išteklių.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą neatsižvelgė. Teritorijų planavimo įstatymo Penktame skirsnyje yra įtvirtintas teritorijų planavimo procesas, šio proceso etapai. Pažymėtina, kad nei vienas teritorijų planavimo proceso etapas teisinių pasekmių ir teisėtų lūkesčių nesukuria, kadangi tik parengtas, viešai apsvarstytas, suderintas, patikrintas ir patvirtintas teritorijų planavimo dokumentas gali būti pagrindas vystyti tolesnę veiklą planuojamoje teritorijoje, t. y. gauti statybos leidimus, vykdyti statybos ar kitus darbus. VTPSI, Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka gavusi planavimo organizatoriaus prašymą patikrinti teritorijų planavimo dokumentą, patikrina tiek parengiamojo, tiek rengimo, tiek baigiamojo etapo metu atliktų procedūrų bei</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendinamu.</p> <p>Sutinkame su pasikeitusia VTPSI pozicija ir vertiname, kad dedamos pastangos ieškoti sprendimų tobulinti teritorijų planavimo ir statybų valstybinę priežiūrą. Raginame teikti alternatyvius pasiūlymus nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams šalinti ir juos valdyti.</p>

		<p>priimtų sprendimų atitiktį teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams. Be to, pagal Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 3 dalies 5 punkto reikalavimus, tik baigiamojo etapo derinimo stadijos ir TPD tikrinimo stadijos metu, VTPSI gali patikrinti TPD sprendinių atitiktį aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams bei teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams.</p> <p>Taigi, manytina, kad rengimo ir baigiamojo etapo procedūrų tikrinimas būtų neefektyvus, kadangi persidengtų su tikrinimu, atliekamu baigiamojo etapo tikrinimo stadijos metu. Be to, apčiuopiamas planavimo rezultatas atsiranda iš esmės po derinimo stadijos, t. y. jau atliekant TPD tikrinimą teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančioje institucijoje. Todėl VTPSI nuomone, parengiamojo etapo procedūrų ir priimtų sprendimų patikrinimo pakanka, kad būtų kuo ankščiau nustatyti galimi pažeidimai. Tokią pačią nuomonę dėl baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų tikrinimo pagal darbo planus esame pateikę Valstybės kontrolei ir Aplinkos ministerijai 2019-05-24 raštu Nr. 2D-7126. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktus argumentus, VTPSI 2019-11-15 raštu Nr. 2D-14793 LR Teisingumo ministerijai teikė teisinio reguliavimo stebėsenos pažymą dėl Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkto išbraukimo.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad VTPSI laikosi nuomonės, kad netikslinga atlikti teritorijų planavimo proceso rengimo etapo ir baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų valstybinę priežiūrą, kadangi tik baigiamojo etapo TPD tikrinimo stadijos metu, kai dokumentas yra viešai apsvarstytas ir suderintas su institucijomis pagal</p>	<p>Įvertinę VTPSI pateiktą pasiūlymą, manome, kad ANK papildymas bei Priežiūros įstatyme numatytų patikrinimų sukonkretinimas užtikrintų kokybiškesnę ir efektyvesnę teritorijų planavimo priežiūrą bei leistų užtikrinti, kad institucijos priimdamos sprendimus teritorijų planavimo srityje nepažeistų teisės aktų reikalavimų.</p>
--	--	--	--

		<p>kompetenciją, VTPSI gali patikrinti TPD sprendinių atitiktį aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentams bei teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams. Be to, parengiamojo etapo procedūrų ir priimtų sprendimų patikrinimo pakanka, kad būtų kuo anksčiau nustatyti galimi pažeidimai.</p> <p>2020-10-27 raštu Nr. 2D-15536 VTPSI informavo, kad Inspekcija, atsižvelgdama į STT atliktos korupcijos analizės rezultatus, pateikė pasiūlymus dėl teritorijų planavimą ir teritorijų planavimo priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo (2020-06-23 raštas Nr. 2D-8349), kuriame siūlė tikslinti Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau - Priežiūros įstatymas) 6 straipsnio 1 dalį, nenumatant baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų metu atliktų procedūrų ir priimtų sprendimų planinių tikrinimų. Aplinkos ministerija 2020-07-14 raštu Nr. (14)-D8(E)-4080 pritarė Inspekcijos siūlymui pakeisti Priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, eliminuojant nuostatą dėl baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų planinių patikrinimų. Šiuo metu vyksta parengiamieji darbai dėl Priežiūros įstatymo nuostatų keitimo. Atsižvelgdami į pirmiau Inspekcijos raštais pateiktus argumentus dėl kurių Inspekcija nepritarė pasiūlymo (rekomendacijos) įgyvendinimui ir įvertinę tai, kad pasiūlymas kildinamas iš Priežiūros įstatymo nuostatų (6 straipsnio 1 dalis), kurių keitimui raštu yra pritarusi AM, kaip teritorijų planavimo politiką formuojanti įstaiga, ir toliau manome, kad netikslinga ir neracionalu įgyvendinti pateiktą pasiūlymą.</p> <p>2021-01-29 raštu Nr. 2D-1514 VTPSI informavo, jog mano, kad viešojo intereso gynimo teigiamo rezultato padėtų pasiekti ne planinis rengimo ir baigiamojo etapo procedūrų</p>	
--	--	--	--

		<p>patikrinimas (kadangi minėtos procedūros ir taip yra patikrinamos tikrinimo stadijos metu), bet ANK numatytų nuobaudų už teisės aktų reikalavimų pažeidimus praplėtimas, todėl teikdami pasiūlymus Aplinkos ministerijai (2020-06-23 raštas Nr. 2D-8349) dėl teisės aktų tobulinimo, pasiūlėme papildyti ANK nuostatomis numatančiomis atsakomybę už:</p> <ul style="list-style-type: none"> - neteisėtus administracinius sprendimus, priimtus nevykdant teritorijų planavimo proceso (pagal Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (toliau – Priežiūros įstatymas) 61 straipsnį); - už teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų pažeidimus, - už neteisėtus sprendimus, susijusius su teritorijų dokumento rengimo pradžia (pvz., kai priimamas sprendimas dėl atitinkamo teritorijų planavimo dokumento koregavimo pradžios, nors pagal teisės aktų reikalavimus teritorijų planavimo dokumentas turi būti keičiamas ir pan.), - už teritorijų planavimo procedūrų atlikimą, nesinaudojant informacinėmis sistemomis, kaip to reikalauja TPI 47 straipsnis - numatyti ir universalią nuostatą dėl atsakomybės, kuri apimtų kitus pažeidimus, nurodant „Kiti pažeidimai teritorijų planavimo procese“. <p>Inspekcijos nuomone, būtent ANK papildymas bei Priežiūros įstatyme numatytų patikrinimų sukonkretinimas, o ne dvigubas ir pakartotinis rengimo ir baigiamojo etapo procedūrų tikrinimas, užtikrintų kokybiškesnę ir efektyvesnę teritorijų planavimo priežiūrą bei leistų užtikrinti, kad institucijos priimdamos sprendimus teritorijų planavimo srityje nepažeistų teisės aktų reikalavimų.</p>	
1.3.	VTPSI: atliekant teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą, didesnę dėmesį skirti	VTPSI informavo, kad į pasiūlymą neatsižvelgė . Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6	Pasiūlymas neįgyvendintas.

<p>teritorijų planavimo dokumentuose pateikiamiems sprendiniams, jų turiniui, atsižvelgiant į darnios plėtros reikalavimą, taip pat formuojant praktiką urbanistinės teritorijų planavimo dokumentų kokybės atžvilgiu.</p>	<p>straipsnio 19 punkto nuostatomis teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas yra viena iš savarankiškųjų savivaldybių funkcijų, todėl ji, įgyvendindama minėtą teisę, turi įgaliojimus spręsti, kokio pobūdžio veikla turėtų būti vykdoma savivaldybės teritorijoje. Viešojoje teisėje galioja principas „draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama“. Pagal Viešojo administravimo 2 str. 1 d., 3 str. 1 d. ir kitas nuostatas, viešojo administravimo subjektų įgaliojimai priimti atitinkamus administracinius turi būti nustatyti įstatymuose ir (ar) kituose teisės aktuose, t. y. visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis atlikti atitinkamus veiksmus, pvz. priimti administracinius sprendimus. VTPSI vykdomą teritorijų planavimo valstybinės priežiūrą reglamentuoja Teritorijų planavimo įstatymas ir Teritorijų planavimo valstybinės priežiūros įstatymas, todėl būtent šie teisės aktai numato, jog viešai apsvarstyti su visuomene ir suderinti teritorijų planavimo dokumentai teikiami tikrinti teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai. Pagal pirmiau nurodytų įstatymų nuostatas TPD tikrinimo metu VTPSI patikrina planavimo procedūrų (parengiamojo etapo, baigiamojo etapo viešinimo, derinimo stadijų) ir jų metų priimtų sprendimų teisėtumą bei TPD sprendinių atitiktį teritorijų planavimą reglamentuojantiems ir kitiems teisės aktų reikalavimams. Daugiau įgaliojimų spręsti ar teikti pasiūlymus dėl TPD turinio kokybės VTPSI nėra įgaliota. Teritorijų planavimo dokumentų tikrinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2012-11-05 įsakymu Nr. D1-904/3D-844, 11 punkte įtvirtinta konkretnė nuostata, kad VTPSI negali reikalauti keisti teritorijų</p>	<p>Sutinkame su pasikeitusia VTPSI nuomone, kad darnios plėtros ir urbanistinės kokybės principų užtikrinimas yra visų teritorijų planavimo procese dalyvaujančių institucijų, tame tarpe VTPSI, uždavinys, kuris įgyvendinamas kokybiškai vykdant nustatytas funkcijas bei užtikrinant teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą. Teritorijų planavimo įstatyme įtvirtinus darnios plėtros reikalavimą, jo turi būti laikomasi, todėl teritorijų planavimo dokumentus derinančios institucijoms formaliai yra suteikta galimybė reikalauti ir urbanistinės teritorijų planavimo dokumentų kokybės. Dėl to manome, kad VTPSI, kartu su kitomis institucijomis, turėtų ieškoti būdų kaip siekti įstatyme įtvirtintos darnios plėtros principo ir imtis lyderystės šiame procese.</p>
--	---	---

		<p>planavimo dokumento sprendinių, jei jie neprieštarauja Teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad VTPSI nesutinka dėl pateiktų argumentų ir laikosi savo nuomonės, pateiktos ankstesniame rašte.</p> <p>2020-10-27 raštu Nr. 2D-15536 VTPSI informavo, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir Konstitucinio Teismo nutarimuose įtvirtintas tiesioginis institucijų įgaliojimų nustatymas, t. y. kiekviena institucija gali atlikti tik įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas funkcijas ir įgyvendinti valstybės politiką konkrečioje srityje. Teritorijų planavimo politikos formavimas ir įgyvendinimas bei atsakingų institucijų kompetencija įtvirtinta TPI 7 straipsnyje. Pažymėtina, kad Inspekcija, vykdydama tik teritorijų planavimo valstybinės priežiūros funkcijas, nėra politiką formuojanti įstaiga, o tik politiką įgyvendinanti įstaiga, todėl ši rekomendacija turėtų būti adresuota ir pateikta teritorijų planavimo politiką formuojančiai įstaigai - AM.</p> <p>Papildomai pažymėtina, kad TPI 1 straipsnyje įtvirtintas <u>šio įstatymo tikslas</u> - <u>užtikrinti darnią teritorijų plėtrą</u> ir racionalią urbanizaciją, nustatant teritorijų planavimo proceso sprendinių sistemiškumą, skirtingo lygmens dokumentų suderinamumą ir tarpusavio poveikio reikalavimus, <u>sudaryti sąlygas</u> gamtinės ir antropogeninės aplinkos darnai, <u>urbanistinei kokybei</u>, išsaugant vertingą kraštovaizdį, biologinę įvairovę, gamtos ir kultūros paveldo vertybes. TPI 8 straipsnio 2 dalyje įtvirtinta, kad visuomenės (viešasis) interesas planuojant teritorijas įgyvendinamas per reglamentuotą viešą teritorijų planavimo procesą, privalomą visiems planavimo organizatoriams,</p>	
--	--	--	--

		<p>teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose nustatant teritorijos naudojimo ir apsaugos priemones, privalomas ar galimas veiklas ir jų ribojimus.</p> <p>Apibendrinami tai, kas išdėstyta, manome, kad darnios plėtros ir urbanistinės kokybės principų užtikrinimas yra ne tik Inspekcijos, bet ir visų teritorijų planavimo procese dalyvaujančių institucijų uždavinys, kuris įgyvendinamas kokybiškai vykdant nustatytas funkcijas bei užtikrinant TPI ir kitų teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų įgyvendinimą.</p>	
1.4.	<p>Aplinkos ministerijai: tvirtinant metinius VTPSI veiklos planus, vieną iš prioritetų numatyti teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros veiksmus, taip pat šiuose planuose vengti nustatinėti teritorijų planavimo proceso patikrinimų, kurių metu nustatyti esminiai teisės aktų pažeidimai, tuo neribojant VTPSI galimybių tinkamai ir savalaikiai atlikti teritorijų planavimo proceso valstybinę priežiūrą.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad atsižvelgė iš dalies.</p> <p>2020 m. VTPSI veiklos plane tokio rodiklio, kaip „Teritorijų planavimo proceso patikrinimų, kurių metu nustatyti esminiai teisės aktų pažeidimai, dalis“ ar kito rodiklio, kuriuo VTPSI būtų apriboti nustatyti tik esminius pažeidimus teritorijų planavimo srityje nėra. Todėl, konstatuotina, kad 1.4 rekomendacijos dalis tvirtinant VTPSI metinius planus vengti nustatinėti teritorijų planavimo proceso patikrinimų, kurių metu nustatyti esminiai teisės aktų pažeidimai, tuo neribojant VTPSI galimybių tinkamai ir savalaikiai atlikti teritorijų planavimo proceso valstybinę priežiūrą – įgyvendinta.</p> <p>VTPSI, atlikdama valstybinę teritorijų planavimo priežiūrą, įpareigota patikrinti visus naujai rengiamus, keičiamus ir koreguojamus (išskyrus klaidos, spragos, kolizijos taisymo atvejus ir statybos projekto rengimo metu leidžiamus pakeisti teritorijų planavimo dokumentų sprendinius) kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus. Papildomai pagal gautus pranešimus dėl procedūrų pažeidimų (iki dokumento tikrinimo) VTPSI teisės aktai suteikia įgaliojimus atlikti proceso bet kurio etapo patikrinimus ir priimti atitinkamus sprendimus (turi galimybę net sustabdyti procesą).</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies. Manytina, kad esant galiojančiam teisiniam reglamentavimui, kuris numato teritorijų planavimo proceso rengimo etapo ir baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų valstybinę priežiūros vykdymą, toks priežiūros procesas privalo būti vykdomas.</p> <p>Sutiktina su Aplinkos ministerijos pateiktais argumentais tuo atveju, kai bus įgyvendinti teisės akto pakeitimai – atsisakyta Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo atitinkamų punktų reikalavimų dėl rengimo ir baigiamojo etapo procedūrų tikrinimo.</p> <p>Žiūrėti 1.2. pasiūlymo argumentus.</p>

		<p>Dėl rekomendacijos dalies tvirtinant VTPSI metinius planus prioritetu numatyti teritorijų planavimo valstybinės priežiūros veiksmus - neatsižvelgta, kadangi VTPSI neturi pakankamai žmogiškųjų pajėgumų stebėti be išimties visų rengiamų teritorijų planavimo dokumentų visas procedūras viso proceso metu. VTPSI iki prašymo patikrinti parengtą teritorijų planavimo dokumentą tikrinimo stadijos metu prieš tai turėtų papildomai vykdyti teritorijų planavimo dokumento rengimo ir baigiamojo etapo viešinimo ir derinio etapų patikrinimus pagal darbo planus. Pažymėtina, kad pagal gautus skundus šie patikrinimai yra atliekami. AM ir VTPSI nuosekliai laikosi pozicijos, kad papildomas minėtų etapų tikrinimas yra ir neefektyvus ir neįmanomas dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo bei teritorijų planavimo valstybinės priežiūros departamento kitų (papildomų) funkcijų atlikimo, kuriomis ir siekiama užtikrinti kokybiškesnių teritorijų planavimo dokumentų parengimo ir teisėtų procedūrų atlikimą, be to, įvertinus tai, kad šių stadijų atlikimo teisėtumas visais atvejais tikrinamas prieš išduodant VTPSI patikrinimo aktą.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad pritaria VTPSI 2020-10-27 rašte Nr. 2D-15536 pateiktai pozicijai „Aplinkos ministerija 2020-07-14 raštu Nr. (14)-D8(E)-4080 pritarė Inspekcijos siūlymui pakeisti Priežiūros įstatymo 6 straipsnio 1 dalį, eliminuojant nuostatą dėl baigiamojo etapo viešinimo ir derinimo stadijų planinių patikrinimų. Šiuo metu vyksta parengiamieji darbai dėl Priežiūros įstatymo nuostatų keitimo.“</p>	
1.5.	<p>Aplinkos ministerijai: tobulinti Teritorijų planavimo įstatymo 49 straipsnio 6 dalies nuostatas, atsisakant naikinamojo termino, nustatyti, pavyzdžiui, vienerių metų terminą</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad atsižvelgė. Parengtas Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr. 19-8526).</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies, nes Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimas kol kas nėra priimtas.</p>

	<p>nuo <i>statybos</i> pradžios (tačiau bendras laikotarpis neturi būti ilgesnis nei 10 metų, atsižvelgiant į bendrąjį 10 metų senaties terminą) arba įtvirtinti kitą alternatyvų reguliavimą, kuris leistų išvengti tokių atvejų, kai statybos pradžios momentui jau yra suėjęs senaties terminas pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, jų sprendinių ar juos patvirtinančių administracinių aktų ginčijimo.</p>	<p>Įstatymo projekto 24 straipsniu siūloma keisti Teritorijų planavimo įstatymo 49 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip: „6. <i>Visuomenės (viešąjį) interesą ginantiems subjektams naikinamasis terminas pareikšti reikalavimus dėl patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų, jų sprendinių ar juos patvirtinančių administracinių aktų ginčijimo yra penkeri metai nuo patvirtinto teritorijų planavimo dokumento įsigaliojimo.</i>“</p> <p>Įstatymo projekto 25 straipsniu siūloma nustatyti, kad keičiamo įstatymo 49 straipsnio 6 dalyje Įstatymo projektu siūlomas penkerių metų naikinamasis terminas gali būti taikomas ir iki Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams, kai skundas dėl jų pateiktas nepraėjus penkeriems metams po Įstatymo projekto įsigaliojimo dienos, jeigu Įstatymo projekto įsigaliojimo dieną nesuėjęs galiojančiame teisiniame reguliavime nustatytas dvejų metų senaties terminas.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad TPĮ pakeitimo projektas svarstomas LRS komitetuose.</p>	
1.6.	<p>Aplinkos ministerijai: Siekiant išvengti plečiamojo Teritorijų planavimo įstatymo nuostatų aiškinimo, tobulinti teisinį reglamentavimą ir keisti Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 318 punkto nuostatas, svarstant galimybę atsisakyti šiose taisyklėse įtvirtintų detaliųjų planų koregavimo atvejų.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad atsižvelgė. Įstatymo projekto 16 straipsniu keičiamas Teritorijų planavimo įstatymo 28 straipsnio teisinis reguliavimas aiškiai nurodant, kada kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas turi būti keičiamas, o kada jis gali būti koreguojamas, Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėse detalizuojant šių dokumentų koregavimo tvarką, o ne atvejus. LRS priėmus Įstatymo projektą atitinkamai bus tikslinami įgyvendinamieji teisės aktai, tarp jų ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės.</p>	<p>Pasiūlymas neįgyvendintas, nes Aplinkos ministerija Įstatymo projektu nesiūlė atsisakyti detaliųjų planų koregavimo atvejų. Taikant šio straipsnio pakeitimą bendrieji ar detalieji planai praktiškai nebūtų keičiami, o tik koreguojami, taip išvengiant viešinimo procedūros. Manytina, kad dviejų teritorijų planavimo procedūrų - detaliųjų</p>

		<p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad pasiūlymas bus įgyvendintas priėmus TPI pakeitimo projektą, kuriame siūloma įtvirtinti, kad teritorijų planavimo dokumentai gali būti koreguojami Vyriausybės nustatyta teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų bendraja tvarka, <i>jeigu jų neprivaloma keisti</i> pagal įstatymo nuostatas (t. y. siūloma keisti šiuo metu galiojančią supaprastintą viešinimo procedūrą). Priėmus siūlomus TPI pakeitimus, atitinkamai bus koreguojami poįstatyminiai teisės aktai (nebeliks tikslo nurodyti koregavimo atvejus). Pagal galiojančią teisinę reguliavimą koregavimo atvejai gali būti nurodyti ministro patvirtintose taisyklėse (TPI 28 str. 3 d.).</p>	<p>planų koregavimo ir keitimo konkurencija teritorijų planavimo procesą daro painų, neaiškų ir neskaidrų. Nėra aišku dėl kokių priežasčių neatsisakoma detaliųjų planų koregavimo, tuo labiau, jei Aplinkos ministerija nurodo, kad koreguojant detaliuosius planus viešinimo procedūros bus vienodos. Tačiau manome, kad esmė yra ne tik viešinimo, bet kiti procesai. Keičiant detalų planą, privaloma praeiti <u>visas detaliojo plano rengimo procedūras</u>, pradedant nuo planavimo sąlygų gavimo, o tai reiškia, kad išduodant naujas planavimo sąlygas bus vadovaujamasi galiojančiais teisės aktais. Koreguojant detalų planą, planavimo sąlygos praktiškai nerengiamos, o tai reiškia, kad sudaroma galimybė nereaguoti į įvykusius teisės aktų pakeitimus, arba pakitusią planuojamos teritorijos aplinką.</p> <p>Taigi, manytina, kad pats dviejų galimybių - keisti ir koreguoti detalų planą buvimas yra žalingas darnaus, tvaraus ir skaidraus teritorijų planavimo</p>
--	--	--	---

			<p>proceso atžvilgiu. Pažymėtina dar ir tai, kad, kaip nurodoma teismų praktikoje, detalusis planas yra individualus teisės aktas, todėl jis gali būti tik keičiamas.</p> <p>Manome, kad siūlomas reglamentavimas nesuteikia procesui aiškumo bei skaidrumo bei neatitinka pateikto pasiūlymo.</p> <p>Siūlome pakartotinai svarstyti dėl pasiūlymo įgyvendinimo.</p>
1.7.	<p>Aplinkos ministerijai: tobulinti teisinį reglamentavimą ir keisti Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių 144 punkto nuostatas taip, kad koreguojami dėl klaidos, spragos ar kolizijos bendrieji planai būtų derinami ir tikrinami priežiūros institucijų.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgta. Parengtas Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 35, 37, 39, 47, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (TAIS Nr. 19-8526), kuriuo įteisinama tik techninės klaidos sąvoka, taip pat techninės klaidos taisymui numatomos papildomos viešinimo procedūros. Spragos ir kolizijos sąvokos Įstatymo projekte nenumatytos, todėl LRS priėmus Įstatymo projektą atitinkamai bus tikslinami įgyvendinamieji teisės aktai, tarp jų ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad TPĮ pakeitimo projektas svarstomas LRS komitetuose.</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies, nes Teritorijų planavimo įstatymo pakeitimas kol kas nėra priimtas, atitinkamai nėra koreguotos ir Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės.</p>
1.8.	<p>Aplinkos ministerijai: atsižvelgiant į teisinio reguliavimo problemišumą ir aktualumą, įvertinus Aplinkos ministerijoje, VTPSI ir kitose pavaldžiose</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgta. Nuo 2014-01-01 AM kaupė teiktus suinteresuotos visuomenės, VTPSI pasiūlymus ir juo analizavo (vykdė teisinio reguliavimo stebėseną). Įstatymo projektas parengtas</p>	<p>Pasiūlymą planuojama įgyvendinti.</p>

<p>įstaigose gautų skundų, ir pareiškimų turinį, taip pat viešojoje erdvėje keliamas sisteminės, pasikartojančias problemas ir (ar) klausimus, siekiant identifikuoti teisinio reguliavimo problemas, spragas, jų tendencijas, nustatyti realų, tikrą teisės akto poveikį, vadovaujantis Teisinio reguliavimo stebėsenos atlikimo tvarkos aprašu, sudaryti Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo (teritorijų planavimo dokumentų sprendinių atitikties teritorijų planavimą reglamentuojantiems teisės aktams tikrinimo srities), Teritorijų planavimo įstatymo ir Kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių (detaliųjų planų koregavimo srityje) teisinio reguliavimo stebėsenos planus. Prireikus sudaryti teisinio reguliavimo stebėsenos darbo grupę, įtraukiant kitus teisinio reguliavimo stebėseną atliekančius subjektų, asociacijų, kitų įstaigų ir organizacijų atstovus ar nepriklausomus ekspertus.</p>	<p>įvertinus besiformuojančią teritorijų planavimo procesą, vykdomą pagal nuo 2014 m. sausio 1 d. pasikeitusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą, praktiką, atsižvelgus į gautus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės, suinteresuotos visuomenės pasiūlymus ir siekiant teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo koordinuojant aplinkos politikos įgyvendinimą.</p> <p>Vienas iš Įstatymo projekto tikslų – užtikrinti skaidresnį teritorijų planavimo procesą ir siekti teisinio reguliavimo aiškumo ir apibrėžtumo, panaikinti keičiamo įstatymo spragas. Įstatymo projektui STT 2019-07-09 raštu Nr. (14)-D8-2503 pateikė antikorupcinio vertinimo išvadą. AM į pastabas atsižvelgė (derinimo pažymą STT el. paštu išsiųsta 2019-09-12, vyko pasitarimas, pozicijos suderintos). Pagal STT pastabas patikslintas Įstatymo projektas į TAIS įkeltas 2019-10-18 reg. Nr. 19-8526(2).</p> <p>Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu keičiamas teritorijų planavimo teisinis reguliavimas (Įstatymo projekto įsigaliojimo terminas 2021-01-01), vadovaudamiesi Teisinio reguliavimo stebėsenos atlikimo tvarkos aprašo 9 p. numatome į 2021 m. AM metinį veiklos planą įtraukti Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo, Teritorijų planavimo įstatymo ir Kompleksinių teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių (detaliųjų planų koregavimo srityje) stebėseną ir ją atlikti pagal parengtą Teisinio reguliavimo stebėsenos planą ne anksčiau kaip 2021 m. IV ketvirtį.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad TPĮ pakeitimo projektas svarstomas LRS komitetuose.</p>	
<p>2. Dėl korupcijos rizikos VTPSI ginant viešąjį interesą ir nustatant jo pažeidimus statybos srityje mažinimo:</p>		

2.1.	<p>VTPSI: tobulinti Viešojo intereso gynimo tvarkos aprašo nuostatas, aiškiai nustatant atvejus, kuriais VTPSI, gindama pažeistą viešąjį interesą, teikia ieškinius teismui, o kuriais kreipiasi į prokuratūrą, prašydama jos apginti pažeistą viešąjį interesą.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Teisės departamento 2020 m. darbo plane bus numatytos atitinkamos priemonės, susijusios su Viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto VTPSI viršininko 2014-09-30 įsakymu Nr. 1V-128 (toliau – Viešojo intereso gynimo aprašas), kitų įsakymų nuostatų tobulinimu. Viešojo intereso gynimo apraše ir, esant poreikiui, kituose teisės aktuose bus reglamentuoti atvejai, kuriais VTPSI neturi objektyvių galimybių pati ginti viešąjį interesą ir todėl turi būti kreipiamasi į prokuratūrą prašant apginti pažeistą viešąjį interesą.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad pasiūlymas įgyvendinamas. Priemonės įgyvendinimas numatytas Teisės departamento 2020 m. darbo plane, patvirtintame 2020 m. kovo 20 d. viršininko įsakymu Nr.1V-37 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos patarėjų ir administracijos padalinių 2020-ųjų metų darbo planų patvirtinimo“.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>
2.2.	<p>VTPSI: nustačius atvejus, kuomet tenka ginčyti savo institucijos anksčiau priimtus sprendimus, juos priėmusiems (ar tinkamų sprendimų nepriėmusiems) pareigūnams, ir kai teismas konstatuoja vienokius ar kitokius teisės aktų pažeidimus, padarytus dėl VTPSI darbuotojų kaltės, laikytis atsakomybės neišvengiamumo principo ir taikyti tarnybinę atsakomybę.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė, priemonė iš dalies įgyvendinta. VTPSI viršininko 2012-08-02 įsakymu Nr. 1V-132 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbuotojų tarnybinės ir civilinės atsakomybės dėl neteisėtų veiksmų“ yra nustatyta, kad <i>VTPSI gavus įsiteisėjusį teismo sprendimą, kuriuo konstatuota, kad VTPSI pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, VTPSI viršininko įgaliotas asmuo, rašantis rezoliuciją, preliminariai įvertina šį teismo sprendimą ir nustatęs, kad nuo teismo sprendimu pripažintų neteisėtai / panaikintų administracinių aktų priėmimo ar teismo sprendime nurodytų neteisėtų veikų atlikimo nėra suėjęs 6 mėnesių terminas taikyti tarnybinę</i></p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>

		<p><i>atsakomybę ar atsakomybę už darbo pareigų pažeidimą, rezoliucija perduoda šį teismo sprendimą Vidaus tyrimų skyriaus vedėjui pavesti parengti tarnybinį pranešimą VTPSI viršininkui, kuriame būtų įvertinta faktinė situacija ir nurodyta, ar yra konkrečių VTPSI darbuotojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti teismo sprendime nurodyti teisės aktų pažeidimai. Taigi, vadovaujantis minėtomis nuostatomis, darytina išvada, kad nustatytas reglamentavimas yra pakankamas VTPSI laikytis atsakomybės neišvengiamumo principo, tačiau pažymėtina, jog VTPSI darbo reglamentas, patvirtintas 2011-03-31 įsakymu Nr. 1V-56 ir, esant poreikiui, kiti teisės aktai bus papildyti nuostatomis, reglamentuojančiomis tvarką dėl VTPSI darbuotojų atsakomybės taikymo, kai VTPSI, o ne teismas nustato VTPSI darbuotojų neteisėtas veikas.</i></p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad Inspekcijos viršininko 2020 m. kovo 24 d. įsakymu Nr. 1V-38 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2011 m. kovo 31 d. įsakymo Nr. 1V-56 „Dėl valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos darbo reglamento, vidaus tvarkos taisyklių ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, nuotolinio darbo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ darbo reglamentas papildytas nuostata dėl darbuotojų atsakomybės taikymo, kai VTPSI, o ne teismas nustato VTPSI darbuotojų neteisėtas veikas.</p> <p>Be to, Inspekcijos viršininko 2020 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1V-55 patvirtintas Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos antikorupcinės aplinkos vadovas, kuriame įtvirtinta nuostata, jog nustačius,</p>	
--	--	--	--

		<p>kad Inspekcijos darbuotojai galimai atliko teisės aktų pažeidimus, kurių tyrimas priskirtas Inspekcijai, apie juos informuojamas viršininkas (jei teisės aktai ar Antikorupcinės aplinkos vadovas nenustato kitaip). Anoniminį pranešimą darbuotojai gali pateikti Inspekcijos intraneto svetainės skyriuje „Anoniminiai pranešimai“.</p>	
2.3.	<p>VTPSI: vidaus teisės akte nustatyti terminą, per kurį VTPSI turi kreiptis į prokuratūrą nuo tarnybinio pranešimo, su siūlymu pradėti galimų viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, surašymo.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Teisės departamento 2020 m. darbo plane bus numatytos atitinkamos priemonės, susijusios su Viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto VTPSI viršininko 2014-09-30 įsakymu Nr. 1V-128 (toliau – Viešojo intereso gynimo aprašas), kitų įsakymų nuostatų tobulinimu. Viešojo intereso gynimo apraše ir, esant poreikiui, kituose teisės aktuose bus nustatytas terminas, per kurį VTPSI turi kreiptis į prokuratūrą nuo tarnybinio pranešimo, su siūlymu pradėti galimų viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, surašymo.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad pasiūlymas įgyvendinamas. Priemonės įgyvendinimas numatytas Teisės departamento 2020 m. darbo plane, patvirtintame 2020 m. kovo 20 d. viršininko įsakymu Nr.1V-37 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos patarėjų ir administracijos padalinių 2020-ųjų metų darbo planų patvirtinimo“.</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendintas.</p>
2.4.	<p>VTPSI: nustatyti aiškius ir pamatuojamus kriterijus (rizikingumo reikšmės ar kt.), pagal kuriuos privalomai būtų atliekami rizikingiausių objektų vizualūs patikrinimai.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą neatsižvelgė. Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo 16 str. 7 d. nustatyta, kad statybos užbaigimo procedūrų atlikimo tvarką, subjektų, kurių atstovai gali būti statybos užbaigimo komisijos nariais, sąrašą, komisijos narių kompetenciją atliekant statybos užbaigimo procedūras,</p>	<p>Pasiūlymas neįgyvendintas. Sutinkame su pateiktais argumentais, tolimesnis rekomendacijos įgyvendinimas yra neaktualus.</p>

		<p>komisijai teiktinų dokumentų sąrašą, deklaracijų apie statybos užbaigimą tvirtinimo ir registravimo tvarką nustato aplinkos ministras, o surašomų dokumentų formas tvirtina VTPSI viršininkas. Deklaracijų apie statybos užbaigimą tvirtinimo ir statybos užbaigimo aktų išdavimo tvarka nustatyta statybos techniniame reglamente STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. D1-878, (toliau – Reglamentas). Pažymėtina, kad sudėtingiausiems (rizikingiausiems) statiniams išduodami statybos užbaigimo aktai, kurių išdavimo procedūrose yra atliekamas statinių patikrinimas vietoje. Deklaracijos apie statybos užbaigimą tvirtinamos tais atvejais, kai statiniai yra paprastesni, mažiau rizikingi, todėl atitinkamai teisės aktai nenumato pareigos tikrinti statybos vietoje, kadangi kartu su deklaracija pateikiamų dokumentų pakanka įvertinti statybos atitiktį keliamiems reikalavimams. Pažymėtina, kad Reglamento 10.3 papunktyje nustatyta „deklaracija apie statybos užbaigimą (toliau – deklaracija) – statytojo (užsakovo), savininko, valdytojo (toliau – statytojas) pasirašytas dokumentas, kuriuo paskelbiama, kad statybos darbai (išskyrus nurodytus statybos techninio reglamento STR 1.05.01:2017 „Statybą leidžiantys dokumentai. Statybos užbaigimas. Statybos sustabdymas. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Statybos pagal neteisėtai išduotą statybą leidžiantį dokumentą padarinių šalinimas“ 10.2 papunktyje) užbaigti ar statinio (patalpų) paskirtis pakeista pagal statinio projekto (kai jis privalomas) sprendinius ar teisės aktų reikalavimus, jei statinio projektas nebuvo rengiamas. Deklaracijos rekvizitai patvirtinti</p>	
--	--	--	--

		<p>Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko įsakymu“.</p> <p>Deklaracijos apie statinio (-ių), jo (jų) dalies (-ių) (kai statybą numatyta užbaigti etapais) statybos užbaigimą / statinio (-ių), jo (jų) dalies (-ių) / patalpos (-ų) paskirties pakeitimą formoje, patvirtintoje Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos viršininko 2017 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. 1V-152, nurodyta, kad „Įstatymų nustatyta atsakomybė už šioje deklaracijoje pateiktų duomenų ir prie prašymo patvirtinti deklaraciją apie statybos užbaigimą pridėtų dokumentų atitiktį tikrovei žinoma.“</p> <p>Korupcijos prevencijos tikslais prašymus patvirtinti deklaracijas pareigūnas gauna iš IS „Infostatyba“, kuri prašymus skirsto automatiškai, todėl prašymą tikrinantis pareigūnas gali būti visai kitoje Lietuvos vietoje, nei statinys. Šiuo metu VTPSI deklaracijas tvirtina 11 specialistų. Tie patys specialistai išduoda ir pažymas apie statinio atitiktį esminiems projekto sprendiniams. Nuo 2019 m. sausio 1 d. gauta 14530 prašymų patvirtinti deklaracijas ir 8630 prašymų išduoti pažymas. Per tą patį laikotarpį patvirtinta 7740 deklaracijų ir išduota 5450 pažymų. Pažymėtina, kad Statybos įstatyme yra numatyta galimybė užbaigti statybą atlikus statinio ekspertizę. Tokių deklaracijų 2019 m. užregistruota apie 1020. Deklaracijos registruojamos automatiškai.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad VTPSI nesutinka dėl pateiktų argumentų ir laikosi savo nuomonės, pateiktos ankstesniame rašte.</p> <p>Be to, pagal Inspekcijoje sukurtą automatinį užduočių skirstymą, siūlomi tikrinimai sukeltų papildomą darbo laiko sąnaudų ir finansinę naštą Inspekcijos darbuotojams, kadangi gavus užduotį atlikti patikrinimą tam tikroje vietoje, tektų vyksti</p>	
--	--	---	--

		<p>į kitą regioną, kas šiuo metu yra atliekama, kai vykstama į statybos užbaigimo procedūrų atlikimo vietą (paskaičiuota, kad per informacinę sistemą „Infostatyba“ pradėjus taikyti automatinį užduočių skirstymą dėl statinių užbaigimo procedūrų atlikimo, 2019 m. iki objekto vidutinis atstumas susidarė apie 150 km).</p> <p>VTPSI nuomone, ši rekomendacija labiau taikytina Aplinkos ministerijai, kadangi užbaigimo procedūros reglamentuotos statybos techniniais reglamentais, kuriuos rengia Aplinkos ministerija ir tvirtina aplinkos ministras, Inspekcija tuo tarpu tik vykdo teisės aktuose nustatytas procedūras.</p>	
2.5.	<p>VTPSI: viešojo intereso pažeidimo nustatymo procesą kuo ankstesnėse stadijose įtraukti VTPSI teisininkus, pavyzdžiui, VTPSI specialistui nustačius galimus viešojo intereso pažeidimus ir teikiant VTPSI viršininko pavaduotojui su tiesioginiu vadovu ir departamento vadovu (pareigybės pagal šiuo metu galiojančią VTPSI struktūrą) suderintą tarnybinį pranešimą su siūlymu pradėti galimų viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūrą, šį tarnybinį pranešimą taip pat derinti ir su VTPSI Teisės skyriumi, taip pat šį skyrių įtraukiant ir į galutinio sprendimo dėl viešojo intereso gynimo derinimo stadiją. Atitinkamai siūlome tikslinti Viešojo intereso gynimo tvarkos aprašo nuostatas.</p>	<p>VTPSI informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Teisės departamento 2020 m. darbo plane bus numatytos atitinkamos priemonės, susijusios su Viešojo intereso gynimo Valstybinėje teritorijų planavimo ir statybos inspekcijoje prie Aplinkos ministerijos tvarkos aprašo, patvirtinto VTPSI viršininko 2014-09-30 įsakymu Nr. 1V-128, kitų įsakymų nuostatų tobulinimu. Viešojo intereso gynimo apraše ir, esant poreikiui, kituose teisės aktuose bus reglamentuota teisininkų dalyvavimo viešojo intereso pažeidimų nagrinėjimo procedūroje apimtis.</p> <p>2020-04-17 raštu Nr. 2D-4849 VTPSI informavo, kad pasiūlymas įgyvendinamas. Priemonės įgyvendinimas numatytas Teisės departamento 2020 m. darbo plane, patvirtintame 2020 m. kovo 20 d. viršininko įsakymu Nr. 1V-37 „Dėl Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos patarėjų ir administracijos padalinių 2020-ųjų metų darbo planų patvirtinimo“.</p>	Pasiūlymas įgyvendintas.
2.6.	<p>Aplinkos ministerijai: tvirtinant metinius VTPSI veiklos planus, nenustatinėti statybos proceso patikrinimų, kurių metu</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Rekomendacijoje netiksliai interpretuojamas šis rodiklis, t. y. VTPSI, STT nuomone, tikrina tik dalį skundų, susijusių su</p>	Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies. Sutinkame su pateiktais argumentais.

	<p>nustatyti esminiai teisės aktų pažeidimai, taip pat pagrįstų skundų dalies <i>dėl pareigūnų</i> netinkamai atliktų su statyba susijusių procedūrų procentines ar skaitines išraiškas, tuo neribojant VTPSI galimybių tinkamai ir savalaikiai atlikti statybos proceso valstybinę priežiūrą.</p>	<p>pareigūnų veiksmais ir tai nusimato savo veiklos planuose. Tai nėra tiesa, nes šis rodiklis apskaičiuojamas taip: patikrinti visi 100 proc. gauti skundai dėl pareigūnų ir paskaičiuojama dalis (procentais), kiek jų buvo pagrįstų (kitais sakant, po patikrinimų pasitvirtinusių). Kiekvienais metais siekiama, kad šis rodiklis mažėtų.</p> <p>VTPSI 2020 m. veiklos plane nėra vertinimo kriterijaus, kuriuo būtų matuojama statybos proceso patikrinimų, kurių metu nustatyti esminiai teisės aktų pažeidimai, dalis. VTPSI planine tvarka tikrinamus objektus atrenka pagal atrankos kriterijus.</p> <p>VTPSI 2020 m. veiklos plane nustatytas vertinimo kriterijus „Pagrįstų skundų dalis nuo visų skundų, pateiktų statybos ir teritorijų planavimo srityje, palyginti su 2016 metų duomenimis, proc. (procentai)“ yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, 1.5 krypties: Aplinkos, tinkamos darniai gyventi visoms gyvybės formoms, kokybės užtikrinimas, 1.5.6. darbo: Teisinės aplinkos sukūrimas, siekiant užtikrinti darnų teritorijų ir infrastruktūros vystymąsi ir plėtrą, rodiklis.</p> <p>Vertinimo kriterijus „Pagrįstų skundų ar pranešimų dėl pareigūnų netinkamai atliktų su teritorijų planavimu ir statyba susijusių procedūrų dalis nuo visų atliktų procedūrų, proc. (procentai)“ yra įtvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro valdymo sričių 2020-2022 m. strateginiame veiklos plane.</p>	
2.7.	<p>Aplinkos ministerijai: nustatyti aiškius kriterijus, požymius, gėrius, kurie sudarytų viešąjį interesą statybos procese ir leistų valstybinės priežiūros institucijoms tinkamai identifikuoti galimus viešojo intereso pažeidimus statybos srityje ir</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Atsižvelgdama į šį pasiūlymą Aplinkos ministerija parengė ir 2019-12-20 raštu Nr. (14)-D8(E)-3691 „Dėl Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 12, 22, 24, 27, 42, 46 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies, nes Statybos įstatymo pakeitimas kol kas nėra priimtas.</p>

	<p>tinkamai jį apginti ir įtvirtinti juos Statybos įstatyme, inicijuojant jo pakeitimus.</p>	<p>statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 8 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektą“ pateikė suinteresuotoms institucijoms pastaboms gauti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 12, 22, 24, 27, 42, 46 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo projektą (TAIS Reg. Nr. 19-15710). Įstatymo projektu siūloma papildyti Statybos įstatymą 52¹ straipsniu “Viešasis interesas statyboje”.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad 2020-10-19 LRV pateikti pagal LRVK Teisės grupės pastabas patikslinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektai.</p>	
2.8.	<p>Aplinkos ministerijai: inicijuoti Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos priežiūros įstatymo pakeitimus, jame nustatant aiškų naikinamąjį terminą valstybinei priežiūrai vykdyti ir institucijoms kreiptis į teismą.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Lietuvos Respublikos Seime 2019-07-11 įregistruotas Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 8, 16, 17, 25 straipsnių pakeitimo ir papildymo 11¹, 25¹, 25² straipsniais įstatymo projektas (Reg. Nr. XIII-3687), kuriuo siūloma papildyti Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymą 25¹ straipsniu. 25¹ straipsnio 1 dalyje numatyta, kad „skundai nenagrinėjami:</p> <p>18) dėl iki statybą leidžiančių dokumentų išdavimo priimtų administracinių sprendimų – jei buvo išduotas statybą leidžiantis dokumentas, išskyrus atvejus, kai dėl sprendimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba yra įtarimų, kad yra pažeistas viešasis interesas;</p>	<p>Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies, nes Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimas kol kas nėra priimtas.</p>

		<p>19) dėl viešojo administravimo subjekto išduoto statybą leidžiančio dokumento išdavimo teisėtumo – jei nuo statybos pradžios praėjo daugiau kaip vieneri metai ar statybą leidžiantis dokumentas išduotas seniau kaip prieš 3 metus, išskyrus atvejus, kai dėl jo išdavimo teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba yra įtarimų, kad yra pažeistas viešasis interesas;</p> <p>20) dėl statybos užbaigimo aktų, pažymų apie tai, kad statinys statomas be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių, pažymų apie statinio nugriovimą, deklaracijų apie statybos užbaigimą teisėtumo, taip pat dėl kitų su statybos procesu susijusių dokumentų teisėtumo – jei nuo dokumento priėmimo praėjo daugiau kaip vieneri metai, išskyrus atvejus, kai dėl šių dokumentų teisėtumo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą arba yra įtarimų, kad yra pažeistas viešasis interesas;</p> <p>21) <i>skundas dėl šio straipsnio 1 dalies 16-20 punktuose nurodytų ir kitų skundžiamų dokumentų teisėtumo, net esant įtarimų dėl viešojo intereso pažeidimų, nenagrinėjamas, jei nuo dokumento priėmimo praėjo daugiau kaip 10 metų</i>“.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad TPĮ ir TPSVPI pakeitimo projektai svarstomi LRS komitetuose.</p>	
2.9.	Aplinkos ministerijai: atsisakyti ydingos praktikos pavesti institucijai, kurios veiksmai (ar neveikimas) yra skundžiami, nagrinėti skundus savo pačios atžvilgiu.	Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Gavus skundą papildomai vertinsime ar skundas yra paduotas pagal Viešojo administravimo įstatymo reikalavimus numatytai administracinei procedūrai atlikti, ar skundžiama valstybinė statybos ir teritorijų planavimo institucija, dėl kurios veiksmų skundas turėtų būti teikiamas teismui.	Pasiūlymas įgyvendintas.
2.10.	Aplinkos ministerijai: inicijuoti atitinkamus teisės aktų pakeitimus, juose įtvirtinant saugiklius viešojo ir privataus	Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgė. Šiuo metu rengiami Statybos įstatymo ir Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimai, kuriuose	Pasiūlymas laikomas įgyvendintu iš dalies, nes Statybos įstatymo ir Teritorijų

<p>intereso dermei ginti, svarstyti galimybę apie didesnį visuomenės ir viešąjį interesą ginančių subjektų išitraukimą į pirmines statybos stadijas (iki leidimo išdavimo ir iš karto jį išdavus), trumpinti skundų nagrinėjimo terminus dėl administracinių sprendimų (išskyrus nusikalstamų veikų atvejus), orientotis į rizikingiausių objektų platesnį ir išsamesnį tikrinimą VTPSI, peržiūrint pačios VTPSI veiklos modelį (kadangi šiuo metu plačios apimties paslaugų teikimas ir galimai nepakankami žmogiškieji išteklių neleidžia užtikrinti efektyvaus modelio).</p>	<p>numatyta VTPSI tikrinti projektinių pasiūlymų išdavimo procedūras.</p> <p>VTPSI statybos ir ūkio subjektų, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo teisėtumą tikrina pagal darbo planuose patvirtintus kiekius, vadovaudamasi Planavimo sąlygų, prisijungimo sąlygų, specialiųjų reikalavimų ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo tvarkos ir teisėtumo tikrinimo aprašu, patvirtintu VTPSI viršininko 2011 m. vasario 4 d. įsakymu Nr. 1V-17 (toliau – SLD tikrinimo aprašas) ir Statybos ir ūkio subjektų veiklos patikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu VTPSI viršininko 2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1V-53 (toliau – ŪS tikrinimo aprašas).</p> <p>Praėjusiais metais SLD tikrinimo aprašas papildytas nuostata, kurioje nustatyta, kad SLD teisėtumas tikrinamas pagal darbo planus, atrenkant SLD, nuo kurių išdavimo nepraėjo daugiau kaip 6 mėnesiai.</p> <p>SLD tikrinimo aprašo 18.2 papunktyje nustatyta, kad planuojamų tikrinti statybą leidžiančių dokumentų atranka vykdoma naudojantis VTPSI rizikos valdymo informacine sistema pagal šiame papunktyje nurodytus atrankos kriterijus:</p> <p>18.2.1. savivaldybės administracijos išduotų SLD patikrinimo metu nustatytų pažeidimų, susijusių su SLD išdavimu, istorija;</p> <p>18.2.2. statybos rizikingumas pagal statinių kategoriją, statybos rūšį, statinių paskirtis;</p> <p>18.2.3. teritorijos, kurioje vykdoma statyba, tipas;</p> <p>18.2.4. statytojo pažeidimų istorija;</p> <p>18.2.5. projektuotojo pažeidimų istorija;</p> <p>18.2.6. projekto vadovo pažeidimų istorija;</p> <p>18.2.7. ekspertizės rangovo pažeidimų istorija.</p> <p>12. Patikrinimų planai sudaromi remiantis šiais atrankos kriterijais:</p> <p>12.1. statybos dalyvių (išskyrus nurodytus 12.2 papunktyje):</p>	<p>planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo pakeitimai kol kas nėra priimti.</p>
---	--	---

		<p>12.1.1. veikla vykdoma statant ar rekonstruojant neypatinguosius, ypatinguosius statinius;</p> <p>12.1.2. veikla vykdoma statant ar rekonstruojant statinius saugomose ir kultūros paveldo objektų teritorijose ar kultūros paveldo vietovėse;</p> <p>12.1.3. per pastaruosius 2 metus dėl statybos dalyvio veiklos buvo nustatyta teisės aktų pažeidimų;</p> <p>12.1.4. įvyko statinių, kuriuose veiklą vykdo (-ė) statybos dalyviai, avarija ir buvo nustatyta, kad ji įvyko dėl statybos dalyvių kaltės;</p> <p>12.1.5. statybos vadovo ar statinio statybos techninės priežiūros vadovo veikla vykdoma, statant ar rekonstruojant neypatinguosius ir ypatinguosius statinius skirtingų savivaldybių teritorijose;</p> <p>12.1.6. statybos dalyvio veiklą rekomenduojama patikrinti bent dviejose skirtingose statybvietėse (jeigu vykdo veiklą ne vienoje statybvietėje);</p> <p>12.2. ekspertizės rangovų:</p> <p>12.2.1. atliekamos statinių, statomų ar rekonstruojamų saugomose ir kultūros paveldo objektų teritorijose, kultūros paveldo vietovėse, ekspertizės ir tokių statinių projektų ekspertizės;</p> <p>12.2.2. atliekamos daugiabučių gyvenamųjų namų projektų ir tokių pastatų ekspertizės;</p> <p>12.2.3. įvyko statomo ar naudojamo statinio, kurio projekto ekspertizės ar statinio (jo dalies) ekspertizės išvada teigiama, avarija ar yra nustatyta jos grėsmė;</p> <p>12.3. statybos objektų:</p> <p>12.3.1. statomi ar rekonstruojami ypatingieji statiniai;</p> <p>12.3.2. atnaujinami (modernizuojami) ypatingieji ir neypatingieji statiniai;</p> <p>12.3.3. statiniai statomi ar rekonstruojami saugomose ir</p>	
--	--	---	--

		<p>kultūros paveldo objektų teritorijose ar kultūros paveldo vietovėse;</p> <p>12.3.4. statiniuose veiklą vykdančios statybos dalyviai atitinka 12.1.3–12.1.5 papunkčiuose nurodytus kriterijus.</p> <p>Be to, SLD tikrinimo aprašas patikslintas, kad darbuotojas, atliekantis SLD išdavimo teisėtumo patikrinimą patikrinimo metu gali raštu kreiptis į SLD išdavusį viešojo administravimo subjektą, projektuotoją, statytoją ar kitą subjektą, prašydamas pateikti dėl aktualių tikrinamų aspektų reikalingus paaiškinimus ir informaciją (nustatomas ne ilgesnis kaip 10 darbo dienų terminas informacijai pateikti).</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad 2020-10-19 LRV pateikti pagal LRVK Teisės grupės pastabas patikslinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektai.</p>	
2.11.	<p>Aplinkos ministerijai: tobulinti Statybos techninio reglamento nuostatas, jame aiškiai nustatant jame vartojamų sąvokų „vienbutis namas“ ir dvibutis namas“ apibrėžimus, taip pat apibrėžti šių kategorijų pastatams keliamus kriterijus ir reikalavimus.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą neatsižvelgė.</p> <p>Sprendžiant klausimus dėl vienbučių, dvibučių paskirties pastatų, kurie <i>de facto</i> virsta daugiabučiais namais, projektavimo reglamentavimo tobulinimo, buvo parengta eilė teisės aktų pakeitimų, kurie apibrėžia šių kategorijų pastatams keliamus kriterijus ir reikalavimus. Parengti ir patvirtinti šie aplinkos ministro įsakymai:</p> <p>1. 2015 m. lapkričio 16 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-826 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m.</p>	<p>Pasiūlymas neįgyvendintas.</p> <p>Aplinkos ministerija mano, kad teisinis reglamentavimas pakankamas ir vieną iš argumentų nurodo, kad 2015 m. 2015 m. lapkričio 4 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-800 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-338 „Dėl</p>

		<p><i>sausio 2 d. įsakymo Nr. D1-7 „Dėl Teritorijų planavimo normų patvirtinimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu nustatyta, kad žemės sklype, kuriam pagal teritorijų planavimo dokumentus nustatytas sodybinio užstatymo tipas, galės būti statomas tik vienas 1–3 aukštų vieno ar dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatas su pagalbinio ūkio paskirties pastatais, t. y. jeigu atitinkamais teritorijų planavimo dokumentais žemės sklypui bus nustatytas sodybinis užstatymo tipas, norint tokiam žemės sklype statyti du ar daugiau namų, turės būti keičiamas užstatymo tipas, teisės aktų nustatyta tvarka koreguojant teritorijų planavimo dokumentą, kuriuo nustatytas konkretus sodybinio užstatymo tipas.</p> <p><i>2. 2014 m. gruodžio 22 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-1059 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. birželio 17 d. įsakymo Nr. D1-533 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gruodžio 2 d. įsakymo Nr. D1-933 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.04:2011 „Gatvės. Bendrieji reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu nustatyti papildomi reikalavimai automobilių statymo vietoms prie vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų projektuoti ir įrengti. 70 m² gyvenamosios paskirties (vienbučio ar dvibučio) pastato naudingojo ploto turi būti suprojektuota ir įrengta viena automobilių stovėjimo vieta. Didinant gyvenamojo pastato naudingąjį plotą, didėja ir minimalus automobilių stovėjimo vietų skaičius, t. y. jeigu gyvenamosios paskirties pastato naudingas plotas 140 m², tokio pastato sklype turi būti suprojektuotos ir įrengtos dvi automobilių stovėjimo vietos.</p> <p><i>3. 2015 m. lapkričio 4 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-800 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m.</i></p>	<p><i>statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ pakeitimu“ nustatyta, kad maksimalus žemės sklypo užstatymo intensyvumas 0,4, vienbučio blokuoto užstatymo tipui – 0,8 (išskyrus atvejus, kai teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas mažesnis sklypo užstatymo intensyvumas); t. y. jeigu žemės sklypas yra iki 400 m², tokio dydžio sklype, esant užstatymo intensyvumui 0,4, galima projektuoti ir statyti 160 m² bendrojo ploto vienbutį gyvenamąjį namą arba 160 m² dvibutį gyvenamąjį namą.</i></p> <p>Tačiau manytina, kad problema būtent ir yra užstatymo intensyvumas - 0,4 visiems sklypams. Taigi, pavyzdžiui, jei žemės sklypas yra 25 arų, tai galima statyti 1000 kv. m. namą, numatant planinę struktūrą, kuri vėliau bus lengvai transformuojama į daugiabutį. Manytina, kad užstatymo intensyvumas, kaip ir užstatymo tankis, turi</p>
--	--	--	---

		<p><i>liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02.09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu nustatyta, kad maksimalus žemės sklypo užstatymo intensyvumas 0,4, vienbučio blokuoto užstatymo tipui – 0,8 (išskyrus atvejus, kai teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas mažesnis sklypo užstatymo intensyvumas); t. y. jeigu žemės sklypas yra iki 400 m², tokio dydžio sklype, esant užstatymo intensyvumui 0,4, galima projektuoti ir statyti 160 m² bendrojo ploto vienbutį gyvenamąjį namą arba 160 m² dvibutį gyvenamąjį namą.</p> <p><i>4. 2016 m. kovo 7 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-166 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymo Nr. D1-826 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ patvirtinimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu nustatyta, kad savivaldybės administracijos įgaliotas valstybės tarnautojas, tikrindamas statybą leidžiančiam dokumentui gauti pateiktą statinio projektą, privalo įvertinti, ar suprojektuotas statinys atitinka numatomą <i>statinio tipą</i> ir naudojimo paskirtį. Įsakymu įteisinta galimybė savivaldybės administracijai neišduoti statybą leidžiančio dokumento, nustačius, kad statinio projekte numatytas statinys neatitinka statinio tipo (vietoje vienbučio namo suprojektuotas daugiabutis) ir naudojimo paskirties.</p> <p><i>5. 2016 m. liepos 14 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-494 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymo Nr. D1-708 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.05.06:2010 „Statinio projektavimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu nustatyta, kad:</p>	<p>priklausyti nuo žemės sklypo dydžio.</p> <p>Privalomas užstatymo intensyvumas yra reglamentuotas statybos techniniu reglamentu, taigi bet kokie kiti bendrojo plano reglamentai mažai ką keičia, (kai pagal STR visiems sklypams užstatymo intensyvumas yra 0,4).</p> <p>Manytina, kad užstatymo intensyvumo susiejimas su sklypo plotu yra racionalus. Todėl siūlome pakartotinai svarstyti dėl tinkamo ir kuo aiškesnio bei skaidresnio teisinio reglamentavimo.</p>
--	--	---	--

		<p>– 4 priedas „Visuomenei svarbių statinių sąrašas“ papildytas – statytojui nustatyta prievolė parengti projektinius pasiūlymus ir su jais supažindinti visuomenę, kai statomas naujas vienbutis gyvenamasis namas, kurio bendras plotas viršija 200 m² arba po rekonstravimo vienbučio namo bendras plotas viršija 200 m²; naujai statant dviejų butų gyvenamąjį namą, kurio bendras plotas viršija 200 m² arba po rekonstravimo dvibučio namo bendras plotas viršija 200 m²;</p> <p>– statytojui nustatytas papildomas reikalavimas įrengti prie statybos sklypo ribos stendą su informacija apie parengtus projektinius pasiūlymus arba šią informaciją registruotais laiškais pateikti gretimų žemės sklypų naudotojams, valdytojams, daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdytojams;</p> <p>– padidintas visuomenei susipažinimo su projektiniais pasiūlymais skirtas terminas iki 10 darbo dienų (praktika parodė, kad 5 darbo dienų terminas per trumpas).</p> <p><i>6. 2016 m. liepos 14 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-495 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02. 09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ pakeitimo.</i></p> <p>Įsakymu patikslinta vienbučio blokuoto namo sąvoka, papildytas reglamento nuorodų skyrius naujais teisės aktais.</p> <p><i>7. 2018 m. vasario 6 d. aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-87 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. D1-338 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.02. 09:2005 „Vienbučiai ir dvibučiai gyvenamieji pastatai“ patvirtinimo“ pakeitimo“.</i></p> <p>Įsakymu patikslintas vienam namui skirtas žemės sklypo plotas - negali būti mažesnis kaip 400 m², o vienbučio blokuoto</p>	
--	--	--	--

		<p>užstatymo tipo kiekvienam namui skirtas sklypas (ar jo dalis) – ne mažesnis kaip 200 m².“ Manome kad teisinis reglamentavimas yra pakankamas.</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad teritorijos naudojimo tipas nustatomas bendruosiuose planuose. Miestų savivaldybių teritorijų ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose privaloma nustatyti leidžiamąjį užstatymo intensyvumą, kurio rodikliai priklauso nuo teritorijos naudojimo tipo, taip pat nuo planuojamos teritorijos ir jos gretimųbių užstatymo principų ir erdvinės struktūros. Atitinkamo mastelio vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentuose privaloma nurodyti užstatymo tipą (sodybinis, vienbutis blokuotas, perimetrinis ir pan.), kurio atitinkami <i>leidžiamieji užstatymo intensyvumo rodikliai nustatyti aplinkos ministro patvirtintose Teritorijų planavimo normose</i>, t. y. mūsų nuomone, užstatymo intensyvumas turi priklausyti ne nuo žemės sklypo dydžio, bet nuo nustatyto užstatymo tipo (skirtingose teritorijose galimas skirtingas užstatymo intensyvumas).</p> <p>Pvz., miestų teritorijose nebūna labai didelių sklypų (arba jie neplanuojami), o kaimiškosiose vietovėse, be gyvenamojo namo, statomi kiti žemės ūkiui būtini pastatai, kurių bendras plotas vertinamas skaičiuojant užstatymo intensyvumą.</p> <p>TPI pakeitimo projektu, svarstomu LRS komitetuose, skatinamas vietovės lygmens planavimas (sukuriamos prielaidos užstatymo tipui nustatyti), papildomai ribojamas gyvenamosios paskirties pastatų kiekis žemės sklype, skirtame vieno ar dviejų butų gyvenamosios paskirties pastatų statybai tais atvejais, kai teritorijų planavimo dokumente nenustatyta kitaip, o „didelis gyvenamosios paskirties pastatas dideliame sklype“ nėra STT įvardinta problema (vienbučių virsmas</p>	
--	--	--	--

		daugiabučiais), jei jis yra vieno ar dviejų butų ir atitinka teritorijos naudojimo tipą, planuojamos teritorijos ir jos gretimybių užstatymo principus ir erdvinę struktūrą.	
2.12.	<p>Aplinkos ministerijai: tikslinti teisinį reglamentavimą, aiškiai atskiriant valstybės institucijų kompetencijų ribas, įgyvendinant Statybų įstatymo 27 ir 28 straipsnių nuostatas, t. y. kuriais atvejais kreiptis į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo ir dėl statybos užbaigimo akto galiojimo ar deklaracijos apie statybos užbaigimą galiojimo arba jos patvirtinimo ir įregistravimo panaikinimo privalo VTPSI, kuriais atvejais Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos ar statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos. Siūlome tikslinti teisės akto nuostatas, nustatant, kad jei pažeidimai yra būtent specialiose srityse, tokiu atveju bylas inicijuoja būtent specifinę priežiūrą vykdančys subjektai, o esant bendro pobūdžio pažeidimams (pavyzdžiui, teritorijų planavimo dokumentų sprendinių pažeidimas), tokiu atveju veiksnių privalo imtis VTPSI.</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgta.</p> <p>Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į rekomendaciją, parengė Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 10, 12, 22, 24, 27, 28, 42, 46, 49 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo projektą, kuriuo įstatymo siūloma keisti 27 straipsnio 24 dalį ir ją išdėstyti taip: „24. Kreiptis į teismą dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo turi teisę asmenys, kurių teisės ir teisėti interesai pažeidžiami, šių asmenų skundų ar pranešimų pagrindu arba savo iniciatyva – Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, ar statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos, kitos institucijos pagal įstatymais ir kitais teisės aktais nustatyta jų kompetenciją. Jeigu pažeistas viešasis interesas, šios institucijos dėl viešojo intereso gynimo turi teisę kreiptis į prokuratūrą arba į teismą. Jei nustatomi pažeidimai tik Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos, statinio saugos ir paskirties valstybinės priežiūros institucijos, kitų institucijų kompetencijos srityje, į teismą savo iniciatyva ar kitų asmenų kreipimosi pagrindu kreipiasi ši institucija. Tuo atveju, jei nustatoma pažeidimų, susijusių su kelių</p>	<p>Pasiūlymas laikomu įgyvendintu iš dalies, nes Statybos įstatymo ir pakeitimai kol kas nėra priimti.</p>

		<p>institucijų kompetencija, į teismą kreipiasi Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos. Bylose dėl išduotų statybą leidžiančių dokumentų Byloje dėl statybą leidžiančio dokumento galiojimo panaikinimo atsakovais negali būti laikomi asmenys, pritarę statybą leidžiančio dokumento išdavimui pritarę, ir (ar) šiuos dokumentus išdavę subjektai asmenys, jei kreipiasi į teismą dėl šio statybą leidžiančio dokumento panaikinimo kaip ieškovai.“</p> <p>Aplinkos ministerija 2020-10-30 raštu Nr. (14)-D8(E)-6130 informavo, kad 2020-10-19 LRV pateikti pagal LRVK Teisės grupės pastabas patikslinti Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 2, 3, 8, 10, 12, 19, 22, 24, 27, 28, 33, 34, 42, 46, 49, 53 straipsnių, 1 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 27¹, 52¹ straipsniais įstatymo ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros įstatymo Nr. XII-459 4, 6, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projektai.</p>	
2.13.	<p>Aplinkos ministerijai: įvertinti šiuo metu egzistuojantį teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros modelį ir svarstyti galimybę keisti jo įgyvendinimą, valstybinę priežiūrą koncentruojant į pirmines statybos ir teritorijų planavimo stadijas, trumpinti atitinkamų tikrinimų terminus, siekiant išvengti tiek statybos padarinių šalinimo, tiek galimų privačių subjektų teisių pažeidimų, tiek žalos iš valstybės priteisimo bei laiku nustatant viešojo (visuomenės) intereso pažeidimus,</p>	<p>Aplinkos ministerija informavo, kad į pasiūlymą atsižvelgta. Aplinkos ministerija sutinka su rekomendacija, tačiau tai nėra lengvai sprendžiamas klausimas, susijęs su koncepcijos sukūrimu, resursų perskirstymu. Aplinkos ministerija planuoja keisti egzistuojantį teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros modelį ir nuolat tai daro mažesniais žingsniais artėjant link tikslo. Klausimas buvo keliamas ir nagrinėjamas Aplinkos ministerijoje. Buvo iniciatyvų, nagrinėtas užsienio šalių modelis, rašoma paraiška resursams. Matome galimybių pasikeitimams, tačiau reikalinga gilesnė analizė.</p>	<p>Pasiūlymą planuojama įgyvendinti atsiradus tam galimybių, bei atlikus situacijos analizę.</p>

	užkardant juos ankstyvose stadijose, neatsiradus didelės žalos ir sudėtingų, negrįžtamų procesų pasekmėms.		
--	--	--	--